

Höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvet

Karin Jahr, Jordbruksverkets växtskyddscentral, Linköping

Ogräseffekten av de olika behandlingarna redovisas som medeltal av flera försök. Skörderesultaten redovisas från varje enskilt försök tillsammans med vissa fältuppgifter. Ogräseffekten anges som procent kvarvarande ogräsmängd i förhållande till obehandlat (rel.tal 100).

I texten används begreppen mycket god effekt för över 90 % ogräseffekt och god effekt för 70-90 % ogräseffekt.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m²) desto säkrare resultat.

De länsbeteckningar som används står för följande län; D Södermanlands, E Östergötlands, "R" f.d. Skaraborgs och U Västmanlands.

Om försöken

Syftet med försöksserie L5-3021 är bl a att göra en jämförelse mellan höst- och/eller vårbehandling mot örtogräs i höstvet. Vid en hög ogräsförekomst redan på hösten är en höstbehandling ofta fördelaktig både vad gäller effekt och lönsamhet. När arter som gror både höst och vår dominerar, t ex baldersbrå och snärjmåra, bör man vänta till våren, speciellt vid sen sådd och/eller låg ogräsförekomst.

Samtliga försöksfält var sådda med sorten Olivin som har en strållängd på 87 cm, dvs en idag förhållandevis lång sort. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

Behandlingarna i försöken har gjorts vid en tidpunkt på hösten och vid två tidpunkter på våren.

I tabell 1 och 2 redovisas resultaten från de 5 försöken 2008 som låg i D-, E-, "R"- och U-län. Enskilda försöksresultat är utlagda på nätet.

Ogräseffekt

Ogräsmängden var relativt låg i försöken, i medeltal 207 (74-415) g/m², se tabell 1. Förgätmigej och viol förekom i två och snärjmåra i tre av de fem försöken. Samtliga behandlingar gav en mycket god effekt mot "samtliga örtogräs", förutom Express + Starane 180 (led 6), eftersom effekten mot viol är dålig. Effekten mot snärjmåra var mycket god efter samtliga delade behandlingar (led 3-5) och efter en ren vårbehandling (led 6). En ren höstbehandling (led 2) räcker oftast inte till mot ogräs som gror både höst och vår, t ex snärjmåra. Bäst effekt mot viol erhöles efter en behandling med preparatet Bacara, dels efter en höstbehandling (led 2) och dels efter en delad behandling (led 3-5). Samtliga behandlingar hade en mycket god effekt mot förgätmigej.

Skörderesultat

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan cirka 6500 och 8900 kg/ha, se tabell 2. Samtliga behandlingar i försöken på Glyttinge och Ånnestorp gav statistiskt säkra skördeökningar jämfört med obehandlat. Grundskördarna var där lägre (sämre konkurrensförmåga) än på Sörby och på Håberg samt ogräsmängden var relativt hög. I försöket på Glyttinge kan eventuellt den

höga skördeökningen även förklaras med att försöket sprutades tidigt, dvs ogräsen konkurrerade inte lika länge med grödan som på t ex Sörby, där ogräsbekämpningen

gjordes betydligt senare. I försöket på Sörby respektive på Håberg var ingen av skördeökningarna/skördesänkningarna statistiskt säkert skilda från skörden i obehandlat.

Tabell 1. Plan L5-3021. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 5 försök 2008 i D-, E-, "R" och U-län

Försöksled	Tidpunkt	Antal försök	Förgätmigej	Snärjmåra	Viol	Samtliga örtogräs
1 Obehandlat		5	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
2 0,75 l Bacara	1	5	0	16	0	10
3 0,3 l Bacara + 75 ml Primus + vätmedel	1 3	5	0	6	0	4
4 0,3 l Bacara + 0,5 l Starane XL	1 4	5	0	2	1	5
5 0,3 l Bacara 1) + 1,0 l Starane XL	1 4	5	0	0	0	2
6 1,5 tabl. Express + 0,6 l Starane 180 + vätmedel	3	5	0	3	80	18
Antal försök			2	3	2	5
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²			61	172	89	207

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Välj preparat och dos efter de dominerande ogräarterna.
- Bekämpa på hösten om veronika och viol dominerar.
- En höstbehandling följt av en behovsanpassad behandling på våren är en mycket intressant strategi.
- Bekämpa på våren om snärjmåra (och baldersbrå) dominerar, speciellt vid sen sådd och låg ogräsförekomst på hösten.
- När ogräsmängden är stor erhålls oftast en skördeökning efter en ogräsbehandling, speciellt vid låga skördenivåer.

Tabell 2. Plan L5-3021. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och fältuppgifter.
Resultat från 5 försök 2008 i D-, E-, "R" och U-län

Försöksled	Tidpunkt	Klahammar		Glyttinge		Sörby gård		Ånnestorp		Håbergs egd	
		Stallar- holmen	D-län	Vreta Kloster E-län	Västerås U-län	Nossebro "R"-län	Grästorps "R"-län				
1 Obehandlat			Skörd	7 523	100	8 872	100	6 532	100	8 531	100
2 0,75 l Bacara	1	kasserad		+876	112	+320	104	+1 020	116	+286	103
3 0,3 l Bacara	1										
+ 75 ml Primus + vätmedel	3			+1029	114	+585	107	+1 185	118	-70	99
4 0,3 l Bacara 1)	1										
+ 0,5 l Starane XL	4			+1030	114	+84	101	+1 257	119	+388	105
5 0,3 l Bacara 1)	1										
+ 1,0 l Starane XL	4			+988	113	+400	105	+1 212	119	-42	100
6 1,5 tabl Express											
+ 0,6 l Starane 180 + vätmedel	3			+888	112	-37	100	+605	109	+82	101
LSD 5%, kg/ha				350		910		480		840	
Sort				Olivin		Olivin		Olivin		Olivin	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²				196		207		143		74	
DC, Behandlingstidpunkt 1			415	11,5 (4 okt)		12 (23 okt)		12 (7 okt)		12 (4 okt)	
DC, Behandlingstidpunkt 3			12 (24 okt)	23 (22 apr)		30 (9 maj)		29 (5 maj)		30 (4 maj)	
DC, Behandlingstidpunkt 4			30 (8 maj)	26 (5 maj)		32 (20 maj)		31 (12 maj)		31 (13 maj)	